

Cuối năm đến đặt bàn thờ vào ngày nào, có cần nhớ thay bát hương?

Viết bởi Quynh Trâm viên

GN - Một câu hỏi được đặt ra về việc đặt bàn thờ tại tòa soạn Báo Giác Ngộ, cũng là thắc mắc của nhiều người khác.

Hỏi: Nhà tôi (vì hoàn cảnh riêng) nên đặt bàn thờ trên nóc nhà, với 2 bát hương, không có di ảnh (1 bát thờ gia tiên, 1 bát thờ ba tôi). Khách tôi thăm đến nói bàn thờ không được đặt trên nóc nhà, và phải thờ 3 bát hương mới đúng. Họ nói như vậy đúng không? Cuối năm, khi nào thì tôi có thể đặt bàn thờ? Có cần nhớ thay bát hương không?

(THÙY DƯƠNG NG, duongthuyvu1612@gmail.com)

ĐÁP:

Bà n Thùy Dương thân mến!

Đặt bàn thờ gia tiên để thờ phụng ông bà, cha mẹ... quá vãng, thể bày lòng hiếu thảo, luôn hướng về cội nguồn là nét văn hóa tâm linh của người Việt. Khi trưởng thành, có không gian riêng, đặt bàn thờ gia tiên để phụng thờ là cần thiết.

Bàn thờ phải được đặt ở nơi trang nghiêm nhất trong nhà. Tùy theo hoàn cảnh cụ thể mà linh động, tùy duyên thiết lập bàn thờ cho thích hợp. Trong trường hợp này, nóc nhà là nơi trang nghiêm nhất của nhà bạn thì vẫn có thể đặt bàn thờ gia tiên ở đó.

Vớ sớ lờng bát hõng trên bàn thờ gia tiên cũng tùy theo tởp tởc cõa tởng vùng miõn mà khác biõt nhau. Mỏt sớ vùng ỏ miõn Bỏc, bàn thờ gia tiên thờ lờng có 3 bát hõng. Trong đó, 1 bát thờ gia tiên, 1 bát thờ thờn linh (thờ công, thờn tài... ỏ ngôi giõa), 1 bát thờ bà tở cô (ngõõ i đõ i diõn giõa thờn linh và gia tiên cõa mỏi gia đĩnh). Mỏt sớ vùng ỏ miõn Trung, Nam thì bàn thờ gia tiên thờ lờng chõ có 1 bát hõng.

Khi trong nhà có ngõõ i thân mỏi mỏt, thân nhõn lỏp bàn thờ ngõõ i mỏt vớ i bát hõng riõng. Sau 49 ngày, hoỏc sau lỏ tiõu tởng hay đõ i tởng mẫ tang, thân nhõn thờ nh bát hõng ngõõ i mỏt lờn nhỏp chung vớ i bát hõng gia tiên. Liờn hỏ đõn thờ cỏ nhõ bỏn, hỏn bỏn đã chỏn đõng "bàn thờ gia tiên chõ có 1 bát hõng". Còn 1 bát hõng thờ ngõõ i cha vớ a mỏt, nõu đã mẫ tang (sau 24 tháng kỏ tở ngày mỏt) thì có thờ nhỏp chung vớ i bát hõng gia tiên. Nõu chõ a mẫ tang, muõn thờ bát hõng riõng thì tở nhỏt là bát hõng này nờn thờp và nhỏ hỏn mỏt chũt so vớ i bát hõng gia tiên.

Đõ i vớ i vớ n đõ , cuội năm, khi nào thì có thờ dõn dõp bàn thờ ? Trong dân gian, thờ lờng thì ngõõ i ta dõn dõp bàn thờ vào ngày 23 tháng Chỏp, sau đó đõ a ông Táo vớ trỏ i. Ngõõ i Phỏt tở thì khác, tùy duyên mà làm vớ c chõ không chỏn ngày. Hỏ luôn tin tởng rỏng ngày nào mà suy nghĩ, nói nỏng, hành đõng thìõn lành thì ngày đó tởt. Cho nờn khi nào bỏn có thờ i gian rỏ nh rỏ i thì có thờ tiõn hành vớ sinh nhõ cõa, dõn dõp bàn thờ . Vớ thờ cỏ tở , mỏi ngày đõu phỏ i quẻt đõn bàn thờ , rút bỏt chân hõng, thay nõõ c mỏi, giỏ cho bàn thờ luôn sỏ ch sỏ , thanh tở nh trang nghiõm.

Vớ tở c bỏc bát hõng hiõn nay khá phỏ biõn ỏ miõn Bỏc (mỏt sớ ngõõ i gỏ c miõn Bỏc sỏng ỏ miõn Trung, Nam vớ n còn duy trì tởp tởc này). Ngõõ i ta thờ lờng nhỏ các nhõ sỏ ỏ chùa hay các vớ thờ y phỏp thờ c hiõn vớ c bỏc bát hõng cho gia đĩnh vớ i mỏt quy trĩnh riõng. Sau đó, các thờ y mỏi thờ nh chõ vớ vong linh, thờn linh an nhỏp. Ngõõ i ta tin rỏng, có thờ y bỏc bát hõng đũng quy trĩnh thì mỏi linh ỏng, chỏ thờn linh, vong linh gia tiên phỏ hỏ đõ trỏ cho gia chõ vớ n sỏ cát tởng.

Tuy nhiõn, trong đõo Phỏt không có tở c bỏc bát hõng. Đõo Phỏt xem bát hõng chõ là vớ t đõng đõ cỏ m hõng. Đõ t nẻn hõng thờ m dỏng cũng Phỏt và tở tiõn đõ tở lòng thành kính. Ngõõ i Phỏt tở không có quan niõm các thờn linh hay vong linh an trỏ nõi bát hõng. Nờn sau khi mua cát (hoỏc tro) mỏi, tĩnh sỏ ch thì ngõõ i Phỏt tở thành tâm lỏ Phỏt, lỏ gia tiên, tở bày tâm nguyõn rỏ i tở thay mỏi cát trong bát hõng nhõ mình mà không cõn nhỏ thờ y. Trong vớ c thờ cũng Phỏt và gia tiên, quan trỏng là sỏ thanh sỏ ch cõ a lỏ phỏm và tâm thành kính cõ a gia chõ mỏi i tở o nờn giao cỏm thiờng liờng và đõõ c ỏn trên gia hỏ .

Cuối năm đến đến bàn thờ vào ngày nào, có cần nhai thầy bói bắt hươu không?

Viết bài Quên trả viên

Chúc bạn tinh thần!

T T V N

(tuvangiacngo@yahoo.com)

Nguồn: <http://giacngo.vn/tamlinhmaunhiem/tuvan/2017/01/21/7642C1/>